

[Dorte Bennedsen]

Denne udvikling skaber selvsagt en række problemer, men den giver også store muligheder for at imødekomme en række behov, hvis vi tænker os om i tide. Derfor bad vi for et års tid siden miljøministeren udarbejde en handlingsplan, en strategi, for dette komplicerede område. Skal man være venlig over for den fremlagte plan, kan man opfatte den som et forsøg på at forene natur- og landbrugsinteresser, men man må så også konstatere, at forsøget er mislykkedes – til skade for både natur og landbrug.

Jeg skal ikke benægte, at der er brugbare elementer i planen. Det gamle ord om, at blind høne også kan finde et guldkorn, gælder øjensynlig også for regeringen, men generelt er planen dårlig, både for miljøet og for landbruget. Den er dårlig for miljøet, fordi den er blottet for en offensiv miljømæssig målsætning, og fordi den ikke er stram nok. Og den er dårlig for landbruget, fordi man af planen ikke kan se, hvilke krav der stilles, og heller ikke, om der er vilje til at sikre rimelige eksistensvilkår i de egne, der rammes af marginaliseringen.

Vi ved, at marginaljorderne stort set vil blive koncentreret i bestemte egne af landet, fortrinsvis i Nord-, Midt- og Vestjylland, og derfor må en velgennemtænkt handlingsplan efter Socialdemokratiets opfattelse have som en af sine hovedmålsætninger at sikre eksistensgrundlaget for befolkningen i de berørte områder. Vi kan ikke sidde inaktive og se på, at store områder af landet affolkes endnu mere, end det allerede er sket.

Der findes ikke én patentløsning eller ét kunstgreb, der kan løse denne opgave. Der skal tværtimod spilles på mange strenge, og det er netop derved, vi har mulighed for at imødekomme en række behov inden for det, som må være en handlingsplans anden hovedmålsætning: en offensiv miljøstrategi.

Ser vi på målsætningen, som regeringen har sat den op i handlingsplanen, er den for vag og ubestemt. Den taler kun ubestemt om problemet med at sikre eksistensgrundlaget for befolkningen i disse egne. Den taler ikke om naturgenopretning. Den taler ikke om at sikre grundvand og drikkevand. Den taler ikke om at skaffe arealer til et varieret friluftsliv. Den taler ikke om skovrejsning.

Jeg skal medgive ministeren, at nogle af disse ting er nævnt i bisætninger rundt om i planen, men Socialdemokratiet finder dem

faktisk så væsentlige, at vi mener, de bør indgå i selve målsætningen.

Ser vi på naturgenopretning og -beskyttelse, er udgangspunktet jo, at i tusindvis af småsøer, enge, moser og heder er forsvundet, at intensiv gødskning har medvirket til forurening af vandløb, søer og have, og at sprøjtning har været med til at decimere antallet af fugle og smådyr.

Den kommende udvikling giver os mulighed for at genskabe nogle af de overordentlig mange værdifulde naturområder, der er forsvundet i den sidste generation. Vi kan beskytte eksisterende miljømæssigt værdifulde områder og frede bevaringsværdige arealer, men især får vi mulighed for som noget helt nyt at udlægge beskyttelsesbræmmer langs søer og vandløb og derigennem sikre både flora og fauna og en bedre vandkvalitet. Det foreslår regeringen også, men igen med et af de håbløse kompromiser, som gør planen så dårlig.

Når man sammenholder regeringens plan med strategipapiret fra Natur- og Skovstyrelsen, kan man jo næsten fysisk se landbrugsministerens røde blyant. 6 meter brede bræmmer, hvor det oven i købet er tilladt at pløje, er, hvad landbrugsministeren vil acceptere. Det finder vi helt uacceptabelt. Udgangspunktet må være 10 meter og frem for alt med et pløjeforbud. Efter vores vurdering er bræmmer uden et pløjeforbud stort set uinteressante. Hvor der fortsat pløjes ud til kanten, vil vi stadig have et oprensingsproblem i vore vandløb på grund af overfladeafstrømningen, og vi vil fortsat mangle korridorer for flora og fauna; dermed er to af de vigtigste formål med bræmmerne ikke opnået.

Også når det drejer sig om at beskytte områder af miljømæssig interesse og søer og vandhuller, har landbrugsministeren tilsyneladende blandet sig. Her er arealstørrelsen sat til henholdsvis 4.000 m² og 250 m², hvor der fra sagkyndig side er peget på, at den burde være på henholdsvis 2.500 og 100 m². Og så føjer regeringen til, at småbiotoper under de nævnte størrelser »vil det ikke være hensigtsmæssigt at beskytte gennem lovregler. Bevarelsen af disse værdifulde småbiotoper må derfor sikres gennem rådgivning og information.« Hensigtsmæssigt over for hvem eller hvad? Det kan næppe være naturen, regeringen har haft i tankerne. Al erfaring